



CASE OM ULIGHED

Socialrådgiver- og sygeplejerskeuddannelsen på KP

Casen anvendes til undervisningsforløb om ulighed på gymnasiet og temadag på KP.

I forbindelse med besøg på gymnasiet læses casen højt og drøftes med eleverne efter et oplæg om social ulighed og ulighed i sundhed.

På temadagen udvikler casen sig, og eleverne følger casepersonen, som bliver indlagt på et hospital og derefter møder en socialrådgiver.

Casen er udviklet af projektgruppen på baggrund af faglitteratur, undersøgelser og feedback fra socialrådgiver og sygeplejersker med erfaring fra arbejde med prostituerede kvinder.

Natascha Hansen, 28 år, voksede op i Greve. Hendes far arbejdede som ufaglært arbejdsmand og forlod familien, da Natascha var seks år. Hendes lillebror på fire år flyttede med faren til Jylland. Natascha besøgte dem et par gange, men følte sig ikke velkommen. Faren var ofte ude med sin nye veninde og kom fuld hjem, og efter nogle år mistede Natascha kontakten til sin far og lillebror.

Nataschas mor gjorde rent på den lokale skole, men efter en diskusprolaps kunne hun ikke længere arbejde, hun røg mange cigaretter og fik med tiden en del hoste. Hun ville gerne holde op med at ryge, men magtede det ikke. Da Natascha var 11 år, fik hendes mor en depression og var ind imellem indlagt. Når det skete, blev Natascha passet hos naboen, indtil hendes mor kom hjem igen. Naboen søn på 14 år forgreb sig nogle gange på Natascha, men hun turde ikke sige det til nogen, for han havde sagt, at så ville de begge komme på børnehjem, og at hun aldrig ville få sin mor at se igen.

I skolen var Natascha som regel glad, men da hun blev teenager, følte hun sig udenfor. Der var ikke råd til smart tøj og mobiltelefon, som de andre piger havde. Det blev også svært at følge med i skolen, så nogle dage blev Natascha hjemme for at se fjernsyn. Det var nemmere. Nataschas mor spurgte ikke, hvorfor hun ikke var i skole. I den periode var Natascha trist, men når læreren spurgte, hvordan hun havde det, sagde hun altid, at det gik fint og smilede.

I starten af 8. klasse så Nataschas mor, at de manglede personale hos bageren i Brugsen. Natascha blev ansat og fik på den måde lidt penge mellem hænderne. Hun lærte også nogle af de andre ekspedienter at kende. En dag spurgte de, om hun ville med i byen i weekenden. Det ville Natascha gerne, selv om hun blev lidt nervøs, da de sad i toget ind mod byen, og hun blev tilbudt noget at drikke. Hun var ikke vant til at drikke alkohol, men det var egentligt meget rart. Så slappede hun lidt mere af. Hun begyndte også at ryge cigaretter, når hun var ude. Det gjorde de fleste.

En aften de havde været ude, vågnede Natascha i en fremmed mands seng. Hun vidste ikke helt, hvad der var sket, men han fortalte, at hun var blevet træt, og at han havde taget hende med hjem, for at der ikke skulle ske hende noget. Han hed Jens. Han hentede morgenbrød til dem og fulgte hende til toget mod Køge. Han gav hende også en pakke cigaretter. Måske kunne de ses igen næste weekend? Han var ret flink, så når Natascha tog i byen, endte hun flere gange hjemme i Jens' seng. Jens gav hende komplimenter og ville gerne holde om hende. Det føltes rart at blive lagt mærke til, og det, at han vist var noget ældre, betød ikke så meget. Han var flink og gav hende også lidt penge, når de var sammen, og senere fik hun en mobiltelefon. Natascha var 14 år, da hun første gang vågnede hos Jens.

Efter 9. klasse kunne Natascha ikke overskue at tænke på skole eller uddannelse, så hun fortsatte bare med at arbejde i Brugsen. Hendes mor havde ikke længere overskud til at tage sig af hende. Nu var det Natascha, som skulle hjælpe sin mor med indkøb, madlavning og rengøring. Hun hjalp også sin mor med at tage bad. Det var svært, men heldigvis fik hun ind imellem penge af Jens, når de havde været sammen. Så kunne hun også købe cigaretter til sin mor.

En dag vågnede Natascha i en anden mands seng. Hun blev forskrækket og ringede til Jens, men han beroligede hende og sagde, at hun havde danset med manden og var gået med ham hjem fra byen. Hun skulle bare gøre, som manden ønskede, så ville han give hende penge. Hun skulle ikke være bange, hun skulle bare nyde det. Så Natascha lod manden gøre det, han ville. Det var jo bare den ene gang, tænkte hun. Vi ses næste lørdag

sagde manden, inden hun gik, og sådan kom det til at gå. Manden så hun hver lørdag i nogle år, og der var i perioder også andre mænd. Natascha begyndte at drikke mere, og når hun indimellem var ked af det, sagde Jens, at alt nok skulle gå. Hun mistede sit arbejde i Brugsen, fordi hun ofte kom for sent, men Jens sørgede jo for hende. Han havde fundet en etværelses lejlighed, som hun boede i, og gav hende penge, som hun kunne leve for. Det var godt, hun havde ham, tænkte Natascha.

Nataschas mor døde pludseligt af en blodprop i hjertet, da hun var 23 år, og der kom ingen andre end Natascha til bisættelsen. Nu var hun helt alene i verden. Det føltes meget tomt.

Fem år senere blev Natascha fundet af fremmede mennesker på en sidegade til Nørregade en tidlig søndag morgen. Hun lå på jorden og kunne ikke forklare, hvem hun var, hvad der var sket, eller hvordan hun var landet der. Der blev ringet 1813 og sendt en sygetransport, og Natascha blev kørt til Akutmodtagelsen på hospitalet. Her tog en sygeplejerske imod hende uden at vide, hvem hun var. Hun havde ingen taske eller pung, som kunne hjælpe med til at identificere hende.

Arbejds- og refleksionsspørgsmål

- Hvilke sociale forhold er Natascha vokset op under?
- Hvilken uddannelse, hvilket arbejde og hvilken indkomst havde hendes forældre?
- Hvilken rolle spillede sundhed og sygdom hos hendes forældre?
- Hvordan har Nataschas opvækst været?
- Hvilke levevilkår har Natascha i dag?
- Hvilken uddannelse, hvilket arbejde og hvilken indkomst har Natascha?
- Hvordan påvirker Nataschas sociale forhold hendes mulighed for samfundsmæssig inklusion?
- Hvor sundt er Nataschas liv?
- Hvilke risikofaktorer er der i hendes liv, som kan påvirke hendes helbred?
- Er Nataschas liv godt?
- Har borgere i Danmark lige adgang til det gode liv? Fx i forhold til uddannelse, arbejde, rettigheder, sociale relationer og sundhed?

Begrebsafklaring

Social arv: Den sociale arv beskriver, hvordan forældre overdrager deres viden, holdninger og livsomstændigheder til deres børn.

Chance ulighed: Personer har ikke lige chancer for at opnå de samme goder i livet grundet samfundsstrukturelle forhold

Social ulighed: Ulige adgang til goder mellem forskellige grupper af mennesker i samfundet. Forskel i vilkår og muligheder. Mennesket har forskellige muligheder, afhængigt af deres sociale position og udgangspunkt.

Sundhed: Sundhed er en tilstand af fuldstændig fysisk, psykisk og socialt velbefindende og ikke blot fravær af sygdom eller svækkelse.

Ulighed i sundhed: Udsathed for sundhedsrisici og sygdom i befolkningen stiger gradvis i takt med at den sociale position falder.

Ulighed i sundhed i forhold til særligt udsatte grupper: Udsathed for sundhedsrisici og sygdom er markant højere hos udsatte grupper som for eksempel hjemløse og prostituerede.
